

Til § 92

I og med at behandlingen af offentlige boer lægges ud til selvstændig behandling ved bobestyrere, opstår der behov for regler, der giver skifteretten fuld adgang til indsigt i boets forhold og til at kunne få boets dokumenter udleveret. En bobestyrer har derfor altid ubetinget pligt til at efterkomme skifterettens ønsker om indsigt. Afsættes en bobestyrer, kan skifteretten lade boets dokumenter afhente ved en umiddelbar fogedforretning i overensstemmelse med retsplejelovens regler herom. Bobestyreren har i så fald ikke tilbageholdsret for eventuelt uafregnet sælær. Beføjelsen efter *stk. 1* kan imidlertid også anvendes over for privatskiftende arvinger, f.eks. i forbindelse med revision af en mangelfuld boopgørelse.

Bestemmelsens *stk. 2* svarer for så vidt angår mødepligt og pligt til at afgive forklaring til gældende ret. Selv om en arving, legatar eller kreditor kan have stilling som part, kan vidnereglerne anvendes, såfremt forklaringen kan have betydning for tredjemand, herunder det offentlige. Pligten til at fremlægge dokumenter går videre end efter bestemmelsen i *stk. 1*, ved tillige at omfatte andre dokumenter end boets. Efter bestemmelsen kan editionspålæg meddeles af skifteretten uden nogen anmodning fra parter eller andre.

*Til kapitel 26**Sagkyndig vurdering*

De gældende regler om sagkyndig vurdering i dødsboer er opsplittet i tre love. Således angår skiftelovens § 48, der i praksis er udvidet betydeligt ad fortolkningens vej, vurderinger, som har betydning for arvingers og legatarers indbyrdes retsforhold. Også den gældende skiftelovs §§ 15 og 16 indeholder bestemmelser vedrørende vurdering og udmeldelse af vurderingsmænd. Kildeskattelovens § 16 indeholder bestemmelser vedrørende den værdiansættelse, som arvingerne skal angive i boopgørelsen, og som kontrolleres og godkendes af den kommunale skattemyndighed. Endelig indeholder lov om afgift af dødsboer og gaver i § 12, der i øvrigt henviser til kildeskattelovens § 16, en bestemmelse om, at værdiansættelserne i dødsboets opgørelse skal svare til aktivernes handelsværdi. Den kommunale skattemyndighed kan imidlertid selv ændre vurderinger. Såvel boet som den kommunale skattemyndighed har endvidere mulighed for at få foretaget en egentlig sagkyndig vurdering.

Disse forskellige systemer af vurderingsregler kan medføre, at der i boet kommer til at foreligge forskellige værdiansættelser af det samme aktiv. For at und-

gå at sådanne situationer opstår, sker udmeldelser i praksis ofte efter såvel skiftelovens § 48 som kildeskattelovens § 16 og boafgiftslovens § 12.

Ved lovforslaget tilsigtes det at opbygge et nyt fælles vurderingssystem til sikring af, at et aktiv ansættes til den samme værdi i de forskellige relationer, idet de grundlæggende regler for et sådant vurderingssystem foreslås medtaget ved lovforslagets kapitel 26. Det er herved forudsat, at de skattemæssige vurderingsregler udformes i forlængelse af og i samspil med grundreglerne i forslagets kapitel 26.

Om gældende ret og baggrunden for forslagets regler om sagkyndig vurdering i øvrigt henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 11.

Efter forslaget skal værdiansættelserne ved en sagkyndig vurdering, som det er tilfældet efter de skatteretlige vurderingsregler, give udtryk for handelsværdien ved salg til tredjemand.

Forslaget indeholder ikke udtrykkelige definitioner af, hvad der skal forstås ved en sagkyndig vurdering. I overensstemmelse med den praksis, som gælder i forbindelse med udmeldelse af retligt syn og skøn, er det lagt til grund, at der foreligger en sagkyndig vurdering, når vurderingen er foretaget af en person, der i kraft af sin uddannelse, beskæftigelse eller på anden lignende måde har erhvervet sig en særlig indsigt, der gør den pågældende tilstrækkeligt kvalificeret til at foretage værdiansættelsen. Som udgangspunkt vil der derfor være tale om en sagkyndig vurdering, hvis vurderingen er foretaget af en person, der er foreslået af en brancheorganisation eller af en tilsvarende sammenslutning. Hvorvidt en vurdering skal anses som sagkyndig er i sidste instans et spørgsmål, der henhører under domstolene.

Der henvises i øvrigt til betænkningens s. 301 ff.

Til § 93

Kan der ikke under behandlingen af et bo opnås enighed om, hvorvidt en sagkyndig vurdering skal finde sted, eller hvem der skal virke som vurderingsmænd, kan spørgsmålet forelægges skifteretten, der herefter træffer afgørelse derom, jf. *stk. 1*. Anmodningen kan fremsættes af enhver, der har retlig interesse i aktivets værdiansættelse og kan fremsættes såvel i forbindelse med boets berigtigelse som under selve bobehandlingen. Behandles boet ved bobestyrer, vil beslutningen om, hvorvidt sagkyndig vurdering skal foretages, efter omstændighederne skulle træffes efter reglerne i forslagets § 53.

Skifteretten kan afvise en anmodning om sagkyndig vurdering, såfremt den er åbenbart overflødig, f.eks. en anmodning om vurdering af børsnoterede